

תיקוני חקיקה מרכזיים 2011

תחום כלי אכיפה עבודה ועיסוקים

חוק הגברת האכיפה של דיני עבודה, התשע"ב-2011 (טרם פורסם)

מדובר בחוק שיזמה הממשלה ביחד עם המעסיקים והסתדרות העובדים הכללית החדשה. מטרת החוק היא לחולל מהפכה של ממש באכיפת זכויות עובדים. החוק ייכנס לתוקף תוך שישה חודשים לאחר פרסומו. על פי החוק:

- 1) מונהג הליך של הטלת עיצום כספי על מעסיקים מפרי חוק. בתוך הליך כאמור יש סמכות לממונה (האחראי על הטלת עיצום כספי) להמציא התראה במקום הטלת העיצום. בהתראה המינהלית יהיה על המעסיק המפר להתחייב לתקן את ההפרה, שאם לא יעשה כן יוטל עליו עיצום כספי על הפרה נמשכת או על הפרה חוזרת.
- 2) סכומי העיצום הכספי נעים בין 2,500 ₪ לבין 35,000 ₪ בשים לב לסוג ההפרה או לסוג המפר.
- 3) עיצומים כספיים יוטלו בגין הפרתן של הוראות חוקי עבודה המופיעים בתוספת השניה לחוק. בין הוראות אלה נמנות גם הוראות שבצווי הרחבה בנושא פנסיה והוראות שבהסכמים קיבוציים בדבר שכר מינימום ענפי.
- 4) נתחמת האחריות המינהלית, האזרחית והפלילית של מזמין שירות בתחומי השמירה, האבטחה, הניקיון וההסעדה בחצרות המזמין. החוק מאפשר הטלת עיצום כספי כנגד מזמין השירות, נותן זכות לעובד לתבוע גם את מזמין השירות במשפט אזרחי וכן, מאפשר הגשת כתב אישום כשהואשם באותה עבירה הקבלן המעסיק את העובד. בכל אחד מהתחומים ניתנות הגנות למזמין שירות שפעל, כאמור בחוק, לבדוק את קיומן של זכויות עובדי הקבלן.

5) הונהג הליך של עיצום כספי נגד מנהל המעסיק שהוא תאגיד והפר הוראה כלפי עובדו, נקבעה עבירה פלילית של אחריות מנהל רשות ציבורית שהיא מעסיקה מפרה זכויות, נקבעה אחריות פלילית של מנהל מזמין שירות שהוא תאגיד או רשות ציבורית.

6) נקבעה עבירה בגין חתימה על חוזה הפסד כפי שהוגדר בחוק.

7) הוסדר מקצוע חדש "בודק שכר מוסמך" – מזמין שירות שמסתמך על בדיקות של בודק שכר מוסמך ולא חתם על "חוזה הפסד" יקבל הגנות בדין אזרחי ובדין פלילי.

חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) (תיקון מס' 4), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 1029)

החוק מקורו בהצעת חוק פרטית ועניינו בקביעת סקנציות אזרחיות בגין אי מתן הודעה לעובד לפי חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002. בין השאר קובע התיקון, כי עובד רשאי יהיה לתבוע ממעסיקו פיצוי לדוגמה (ללא הוכחת נזק) עד לגובה של 15,000 ₪, במידה והמעסיק לא נתן לו הודעה כאמור בחוק. עוד קובע התיקון כי במידה והמעסיק לא נתן הודעה כאמור עליו יהיה הנטל להוכיח את הסוגיה השנויה במחלוקת בתובענה שבינו לבין עובדו.

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 17), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 979)

מקורו של התיקון בהצעת חוק פרטית. התיקון ביקש לתקן את סעיף 4 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, זאת על מנת להבהיר כי גם לבן זוג של עובדת עצמאית ניתנת זכות הורית כהגדרתה באותו סעיף.

חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 979)

מקורו של החוק בהצעת חוק פרטית וענינו קביעת איסור התקשרות של מזמין שירות בתחומי השמירה, האבטחה והניקיון או מעסיק בפועל – לפי העניין - עם קבלן כוח אדם או עם קבלן שירות בתחומים האמורים שאינם בעלי רישיון לפי חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996. החוק ייכנס לתוקף ביום 1.1.2012 והוא יחול על התקשרויות שנערכו או חודשו מיום התחילה ואילך.

חוק עבודת נשים (תיקון מס' 48), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 960)

משרד התמ"ת
לשכה משפטית

המדובר בתיקון חוק שמקורו בהצעת חוק ממשלתית לה היו שותפים בעיקר משרד התמ"ת ומשרד הרווחה והשירותים החברתיים. התיקון מסדיר ומבהיר את היקף הזכויות המוקנות מכוח חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 לעובדים שהם הורים מאמצים, מיועדים או משפחות במשפחת אומנה. לצד הזכות לחופשת לידה, הזכות לצאת מעבודה שעה מוקדם במהלך 4 חודשים לאחר חופשת הלידה והזכות לחל"ת, נקבע איסור לפיטורי עובד המיועד לקבל לביתו ילד – באימוץ, כמשפחת אומנה או דרך אם פונדקאית, איסור דומה לאיסור פיטורי עובדת בהריון. כמו כן החוק מקנה זכות מיוחדת לחל"ת לעובד שהוא בתהליכים לאימוץ ילד בחו"ל, על מנת שיסיים את ההליכים המחויבים בארץ מוצאו של הילד. החוק מתקן באופן עקיף את חוק פיצויי פיטורים על מנת לתת זכות להתפטרות בדין פיטורים להורים האמורים. התיקון נכנס לתוקף ביום 11/8/2011.

חוק שכר מינימום (העלאת סכומי שכר מינימום – הוראת שעה), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 937)

מדובר בהצעת חוק ממשלתית פרי הסכמות הממשלה, המעסיקים והעובדים, החוק העלה את שכר המינימום מיום 1/7/2011 לגובה של 4,100 ₪ והחל מיום 1/10/2012 יעלה שכר המינימום לגובה של עד 4,300 ₪. הוראת השעה תפוג כש 47,5% מהשכר הממוצע במשק יעלה על הסכום האחרון.

חוק החשמל (תיקון מס' 4), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 791)

מדובר במקור בהצעת חוק פרטית אשר עניינה להגדיר מחדש את סוגי הרישיונות לעסוק בחשמל והיחס ביניהם, דרכי נתינתן, דרכי ערעור. כמו כן קובע החוק כי תוקם מועצה לענייני חשמל אשר תיעץ לשר בעניינים הקשורים לחוק. המדובר ברפורמה בתחום זה ולכן משרד התמ"ת היה גורם מרכזי ומוביל בתיקון החוק. חלק מסעיפי החוק נכנסו לתוקף עם פרסומו, חלק מהם ייכנסו לתוקף כשיותקן צו לתיקון התוספת לחוק (10.04.2011).

חוק דמי מחלה (תיקון מס' 4), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 670)

המדובר בהצעת חוק ממשלתית שמקורה בהסכמות בין ההסתדרות, המעסיקים והממשלה. התיקון העמיד את שיעור דמי המחלה בעבור היום הרביעי למחלה ואילך בגובה שכרו הרגיל של העובד (לעומת 75% מהשכר הרגיל ערב תיקון החוק), ובעבור היום השני והשלישי למחלה, קבע התיקון שישולם לעובד מחצית משכרו הרגיל (לעומת 37,5% ששולם ערב כניסתו של החוק לתוקף). החוק נכנס לתוקף ביום 1/4/2011.